

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

§. IV. Quo jure affinitas dirimat matrimonium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](#)

Extraordinaria. 35. q. 3. juncta gloss. v.
eodem esto ad hoc probabiliter etiam te-
quiratur feminatio feminæ, ut dictum
est.

§. IV.

Quo jure affinitas dirimat matri-
monium.

Matrimonium inter affines, in primo
gradu, linea rectæ, est jure naturæ irri-
tum, loquendo de affinitate legitima (ni-
mirum ex copula *conjugali*) v.g. inter vi-
tricam, & privignam; inter Novercam,
& privigium, docet Covarr. in 4. *decreto*.

p. 2. c. 6. d. 10. n. 8. Sylvester, Coninch,
Tannerus, Layman, & alij, quos citat, &
sequitur Pithing h. t. n. 32. sed contrari-
um probabilius est, ut tener D. Thomas.

2. 2. q. 154. a. 9. ad. 3. Sanchez l. 7. d. 66.

n. 7. Pontius hic l. 7. c. 34. n. 5. Castropol.

n. 29. d. 4. p. 8. n. 12. & alij, quos citat, &

sequitur Dicastillo. Nam ex tali affinitate
non nascitur *ulla naturalis superioritas*,
cujus reverentiæ, spectato lumine natura-
li, usus matrimonij non licet. Ea enim

fundatur in hoc, quod unus sit *naturæ*,
seu naturale *principium per se alterius*, ut

diximus n. 1208. id, quod non est inter
affines. Confirmari potest ex his, quæ
adducit Gonzalez in c. 1. h. t. a. n. 9. ubi

at. 1. c. de *incepsis*. 35. q. 3. præcipi, etiam

matrimonia inter affines *primi gradus*,
ante illam prohibitionem contracta, dissol-
vantur; loquitur autem exprestè de casu,

si quis novercam duxerit, aut *privignæ*

misceatur; & in Concilio Aurelian. 3. can.

30. ne matrimonia *hujusmodi* in infidelitate
contracta, post baptismum separan-

tur; hoc autem fieri non potuisset, si jure

naturæ talia matrimonia fuissent irrita. Ac-

cedunt plura exempla facti, ex historia

facta, & profana, quæ allegat ibidem;

que sane suadent ejusmodi connubia jure

gentium, aut naturæ non fuisse illicita.

Ex hoc colliges matrimonia affinium à

fortiori nec in gradibus infra primum li-

nea rectæ; nec in primo, & anterioribus

lineæ collateralis, jure naturæ dirimi;

tum quia id nec præstat consanguinitatis à

n. 198. nec affinitas in primo gradu linea

rectæ ex n. 1228. 3. quia ut notat Dica-

stillo cit. d. 7. n. 374. cum pluribus alijs,

Pontifex in primo gradu affinitatis linea

transversa non semel dispensavit, præci-

pius.

Et hoc procedit æquè de

affinitate ex copula conjugali, quam ex

illicita; quia revera vir, & mulier per

copulam licitam non magis sunt una ca-

ro, quam per illicitam; sed propter hoc

non nascitur affinitas in primo, *jure na-*

turali; ergo nec in secundo; ita Rebel-

lus l. 3. q. 15. *conclusio*. 2.

Dicendum præterea, matrimonia affi-

nium, in gradu prohibito, nec jure di-

vino naturali, nec positivo esse irrita: pri-

ma pars est ex priori numero; Secunda pars ex eo, qui non est ullus scripture

textus, quo id prohibetur; ea enim,

quæ adducuntur ex *Levitici* 8. evançata

sunt per legem gratiæ, ut dictum est alibi;

& constabit amplius ex dicendis infra de

dispensatione in hoc impedimento: nec

obstat, quod Pontifex in c. *gaudemus*, de

divortijs, dicat, conversos ad fidem, qui in

secundo, vel anterioribus gradibus contra-

xerunt, non esse separandos; ergo vide-

tur supponere, separandos esse, qui con-

traxerunt in primo, consequenter tale

matrimonium fore nullum jure naturali,

saltem positivo divino; quia jure Ecclesi-

astico non tenebant ante conversionem.

Et ideo Pontifex requisitus ad dispensan-

dum in primo gradu consanguinitatis,

nunquam voluit dispensare. Hanc sen-

tentiam probabilem censet Perez de ma-

trimonio d. 28. s. 5. n. 4. sed ex illo textu

intentum non probatur; cum aliud non

contineat, quam responsum ad id, quod

à Pontifice querebatur, nimurum, an, qui

ante conversionem contraxerunt matrimo-

nium in secundo, tertio, vel quarto gradu

consanguinitatis, post conversionem se-

parandi sint? & ad hoc respondit negati-

vè. De primo autem, sicut nihil fuit qua-

suum, ita nihil etiam ibidem fuit deci-

sum; sic Dicastillo cit. d. 7. n. 223. Diana

p. 4. tr. 4. resol. 70. cum D. Thoma. 2. 2.

q. 154. a. 9. ad. 3.

Dices tamen: Joannes Baptista Marci 1235,

reprehendit Herodem eò, quod duxi-

set fui fratri Philippi uxorem; & tamen

Herodes fuit gentilis, nec tenebatur lege

divinâ, quâ id *Levit.* 18. prohibitum erat;

tenebatur ergo lege naturali, l. 2. di-

vinâ positiva. & ideo illum fuisse repre-

hensum,

hensum; quia vel duxit uxorem fratris
fui adhuc viventis, ut notat Joseph. l. 12.
antig. c. 9. Nicephorus, & alii Historici;
vel, si defunctus jam erat (ut credit Chry-
stostomus. hom. 44. in Matth.) non tamen ea-
rat defunctus absque liberis; habebat
enim puellam illam saltatricem, & in tali
casu prohibitum erat Levit. 18. jure divino
in lege veteri.

1236. Praterterea not. 1. aliud esse, querere, an
affinitas sit *vinculum naturale?* aliud, an
jure naturali dirimat matrimonium.
Nam hæc separari possunt; sic consan-
guinitas naturaliter oritur non tantum in-
ter eos, qui nascuntur ex eodem sanguine
in primo, sed etiam in secundo, tertio, &
quarto gradu, quin ea in his gradibus jure
naturali dirimat matrimonium, & con-
cedunt plurimi, & constat ex dictis. Un-
de dato, quod non tantum ex copula con-
jugali, sed etiam fornicularia *naturaliter*
consurgat affinitas; ex hoc tamen non infertur,
quod *naturaliter dirimat* matrimoniū.
Prima pars constat, quia vir
per carnalem copulam cum Berta, etiam
secluso omnijure positivo, naturaliter ac-
cedit *ad fines*, hoc est, *ad sanguinem*, ex
quo descendit Berta, & confanguinei e-
jus; ita Sanchez cit. d. 65. n. 4. cuius ratio
est ex dictis. Secunda vero ex numero
priori. Hinc, quando in c. qualiter, &c.
de propinquis 35. q. 3. dicitur, *eodem*
modo abstinentum esse à nuptijs inter affi-
nes, & consanguineos, ex quo aliqui ar-
guunt: sed inter consanguineos prohibi-
tentur nuptiæ jure naturali in primo gradu
linea rectæ; ergo etiam inter affines:
respondet: eam aquiparationem inter
consanguineos, & affines, non esse acci-
piendam absolutè respectu *prohibitionis*
naturalis; sed Ecclesiastica; ut, siue in-
ter consanguineos jure Ecclesiastico illicet,
ac irrita sunt nuptiæ in primo gradu linea
rectæ, sic etiam inter affines.

1237. Not. 2. verba Pauli. 1. Cor. 5. ubi de his
personis agit, & ait: *talis fornicatio, qua-*
lis nec inter gentes audiatur, ita, ut uxorem
Patris sui aliquis habeat; ex quibus ali-
qui volunt jure gentium, talia connubia
vetari: procedere solum de uxore Patris
adhuc superstitis; alias enim non dixisset
hoc delictum nec inter gentes auditum,
nec uteretur verbo: *uxoris*; sed vocaret
reliclam Patris. Ex hoc autem, quod

leges dicant, *candem his personis rever-*
entiam deberi, *qua parentibus*, non re-
stè sequi, intè illas affinitatem primi; vel
ulteriorum graduum linea rectæ idem ei-
dem jure præstare, quod naturalis cognati
liberorum cum parentibus, vel econtra.
Nam licet præstet *idem jure* ex n. 1208. quia in illis
reverentiam non æquè fundat jure na-
turali, ac in ipsis; hi enim sunt *naturale prin-*
cipium per se *liberorum*; non illi, ut per
se patet; accedit, quod ejusmodi prohibi-
tiones legum in causa matrimonij valorem
specante, non attendantur ex jam dictis
suprà.

ARTICULUS III.

De pena contrahentium in gradu
prohibito.

Qui sint gradus prohibiti, quibus nimili-
num statibus, contrahere prohibitum est
lege, ejusmodi contractum non tantum
prohibente sed etiam annullante, exdi-
gitis constat: quia tamen non raro contin-
git, matrimonia contrahi in gradibus pro-
hibitis, vel *scienter*, vel *ignoranter*; que-
ritur. 1. quam penam tales incurvant? *Ecce*
cos, qui *scienter* matrimonium contra-
hunc in gradibus consanguinitatis, vel affi-
nitatis, jure canonico prohibitis, ex com-
municando, denunciando, & vitando
esse. Clement. unicā. Eos, qui h. t. ubi sic
statuitur Eos, qui (divino timore postposito
in suarum periculum animarum) *scien-*
ter in gradibus consanguinitatis, & affi-
nitatis, constitutione canonica interdicit;
aut cum monialibus contrahere matrimo-
nia literiter non videntur: Nec non Religi-
osos, & Moniales, ac Clericos in sacris ordi-
nibus constitutos, matrimonia contrahen-
tes, refrænare metu pœnae ab hujusmodi
eorum temeritatis audacia cupientes:
ipso excommunicationis sententie ipso
facto decernimus subjaceret: Precepimus
Ecclesiarum Praelatis, ut illos, quos eis
constiterit taliter contraxisse, excommu-
nicatos publicè tamdiu nuntient, seu à suis
subditis faciant nuntiari, donec suum
humiliter recognoscentes errorem sepa-
rentur ab invicem, & absolutionis obti-
nere beneficium mereantur; per predi-
cta quoque juribus, qua sic contrahenti-
bus alias pœnas imponunt, in nullo volu-
mus derogari.

Circa